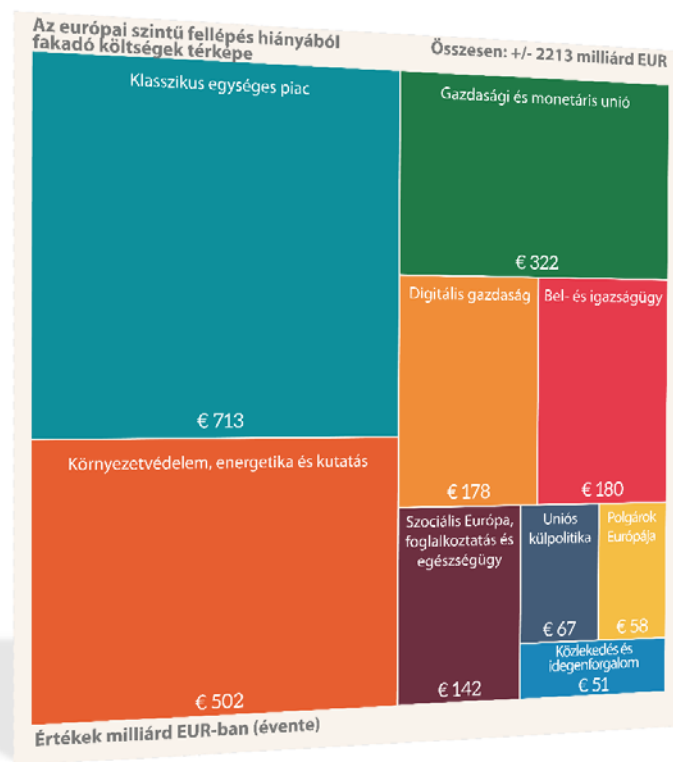

Európa kétbillió eurónyi hozadéka

Az európai szintű
cselekvés hiányából
fakadó költségek
feltérképezése,
2019–2024

TANULMÁNY KIVONATA

EPRS | Az Európai Parlament Kutatószolgálat

Európai Hozzáadott Érték Osztály
PE 631.745 - 2019. április

HU

Európa kétbillió eurónyi hozadéka:

Az európai szintű cselekvés hiányából fakadó
költések feltérképezése,

2019–2024

TANULMÁNY KIVONATA

Ez egy olyan tanulmány kivonata, amely összegzi a hosszú távú projektekkel kapcsolatban folyó munkát, hogy számos szakpolitikai területen azonosítsa és megvizsgálja az európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségeket. Ezt az Európai Parlament által elsőként alkalmazott és az 1980-as években bevezetett koncepciót használtuk arra, hogy számszerűsítsük a Parlament által az utóbbi időben támogatott szakpolitikai kezdeményezésekből adódóan a napjaink európai gazdaságában rejlő lehetséges hatékonyságnövekedést – a digitális egységes piac kiterjesztésétől és elmélyítésétől kezdve egészen a nemzeti és európai védelempolitikák szisztematikus összehangolásáig, illetve a vállalati adóelkerülés elleni küzdelem érdekében megvalósuló fokozott együttműködésig. A nyereség főként az így elért GDP-növekedésben vagy az állami erőforrások észszerűbb felhasználásában mérhető.

A legfrissebb elemzések szerint Európa (az EU28) gazdasága több mint 2200 milliárd eurónyi potenciális növekedést érhet el, amennyiben a Parlament által egy sor konkrét terület vonatkozásában javasolt politikákat az uniós intézmények elfogadják, és azokat a 2019-től 2029-ig tartó tízéves periódus során teljes körűen végrehajtják. Ez lényegében egy „kétbillió eurós hozadék” lenne, amely az Unió teljes GDP-jének mintegy 14%-ával egyenlő (az Unió GDP-je 2017-ben 15,3 billió euró volt). A tanulmány célja, hogy hozzájáruljon az Európai Unió 2019-től 2024-ig tartó következő ötéves intézményi ciklusára vonatkozó szakpolitikai prioritásokról jelenleg is folyó vitához.

SZERKESZTETTE:

Anthony Teasdale

Kapcsolattartó e-mail-címe: EPRS-EuropeanAddedValue@ep.europa.eu

A DOKUMENTUMOT ÖSSZEÁLLÍTOTTA:

Micaela Del Monte, Tatjana Evas, Aleksandra Heflich, Niombo Lomba, Klaus Müller, Cecilia Navarra, Jerome Saulnier, Elodie Thirion és Wouter Van Ballegooij, Európai Hozzáadott Érték Osztály; valamint Tania Latici és Laura Puccio, Képviselői Kutatószolgálat.

A szerzők köszönetet mondanak Charalampos Avlakitotnak és Federico Brovellinek, az Európai Hozzáadott Érték Osztály gyakornokainak a kutatásban nyújtott segítségükért.

Az Európai Parlament Kutatószolgálat (EPRS),
Európai Parlament.

Az alábbiak támogatásával:

Az EP innovációs csoportja,
Főtitkári Hivatal,
Európai Parlament.

NYELVI VÁLTOZATOK:

Eredeti nyelv: EN

A kézirat 2019 áprilisában készült.
Brüsszel, © Európai Unió, 2019

FELHASZNÁLÁS ENGEDÉLYEZÉSE

Ez a dokumentum a képviselők és az Európai Parlament személyzete részére készült háttéranyag, amely segítséget nyújt parlamenti munkájukhoz. A dokumentum tartalmáért a szerző(k) kizárólagos felelősséggel tartozik(tartoznak), és az abban megfogalmazott vélemény nem feltétlenül tükrözi az Európai Parlament hivatalos álláspontját.

A dokumentum nem üzleti célú sokszorosítása és fordítása a forrás megadása és a Parlament előzetes értesítése mellett megengedett, és annak egy példányát számára meg kell küldeni.

PE 631.745
ISBN: 978-92-846-4999-0
DOI: 10.2861/30126
KAT.: QA-02-19-215-HU-N

Európa kétbillió eurónyi hozadéka: **Az európai szintű cselekvés hiányából fakadó** **költségek feltérképezése, 2019–2024**

Bevezetés

Összegzés

Az Európai Unió közös fellépése jelentős gazdasági előnyökkel járhat polgárai számára. A jelenlegi, sok évtizeden át épített egységes piac például már eddig is több mint 5%-kal növelte az európai (EU28-as) gazdaságot azáltal, hogy a fogyasztók számára nagyobb kínálatot, a gyártók számára pedig fokozott méretgazdaságosságot biztosít, növelve ezzel a kereskedelmet, a beruházásokat és a foglalkoztatást. A meglévő közös fellépések számos szakpolitikai területen – a közlekedéstől kezdve a kutatásig, illetve a digitális gazdaságtól egészen a bel- és igazságügyig – elmélyíthetők, illetve új fellépések is vállalhatók olyan módokon, amelyek pozitív gazdasági következményekkel járnának.

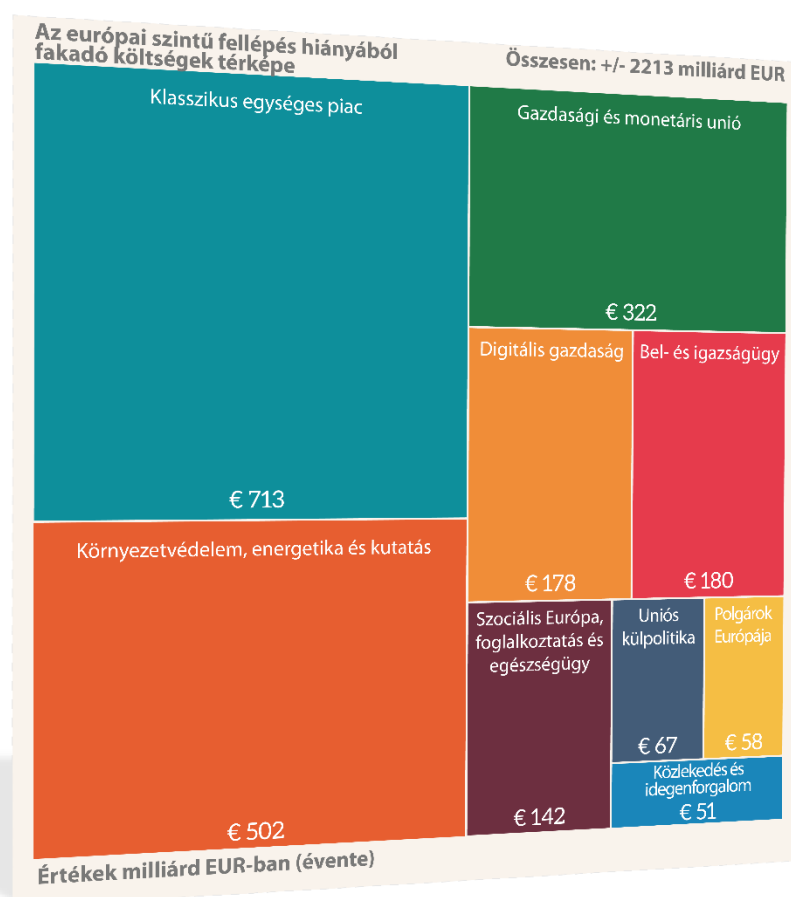
Az Európai Parlament Európai Hozzáadott Érték Osztálya 2012 óta igyekszik felbecsülni az olyan, a Parlament által előnyben részesített szakpolitikai intézkedések potenciális gazdasági előnyeit, amelyek idővel fokozhatják Európa gazdasági teljesítményét. Az ilyen előnyök – vagyis az „európai hozzáadott érték” – legfőképpen az így elért GDP-növekedésből vagy a meglévő közpénzek észszerűbb elosztásából származnak, a nemzeti és európai szintű közkiadások megfelelőbb koordinálása révén. A legfrissebb elemzések szerint Európa (az EU28) gazdasága több mint **2200 milliárd eurónyi** potenciális növekedést érhet el, amennyiben a Parlament által egy sor konkrét terület vonatkozásában javasolt szakpolitikákat az uniós intézmények elfogadják, és azokat a 2019-től 2029-ig tartó tízéves periódus során teljes körűen végrehajtják. Ez lényegében egy „kétbillió eurós hozadék” lenne, amely **az Unió teljes GDP-jének mintegy 14%-ával** egyenlő (2,2 billió a 2017-es 15,3 billió euróból).

Alább olvasható, valamint a következő oldalon „Az európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségek feltérképezése” című ábrán grafikus formában is megtekinthető annak a **tíz átfogó szakpolitikai klaszternek** a listája, amelyek vonatkozásában a közös fellépések fokozása akár 2213 milliárd euróval növelheti az európai gazdaságot:

- Klasszikus egységes piac (713 milliárd euró)
- Digitális gazdaság (178 milliárd euró)
- Gazdasági és monetáris unió (322 milliárd euró)
- Környezetvédelem, energetika és kutatás (502 milliárd euró)
- Közlekedés és idegenforgalom (51 milliárd euró)
- Szociális Európa, foglalkoztatás és egészségügy (142 milliárd euró)
- Polgárok Európája (58 milliárd euró)

- Bel- és igazságügy - Migráció és határvédelem (55 milliárd euró)
- Bel- és igazságügy - Biztonság és alapvető jogok (125 milliárd euró)
- Unió külpolitika (67 milliárd euró)

Ez a tíz szakpolitikai klaszter tovább bontható **50 konkrét szakpolitikai területre**, amelyek ezen elemzés építőelemei. Ezek áttekintése alább, az „A legfrissebb elemzés” cím alatt található. A következő szakaszban az ezen 50 terület mindegyikén potenciálisan elérhető előnyök rövid összefoglalása olvasható. Az azt követő több mint 200 oldal pedig az 50 szakpolitikai területet bontja ki jóval részletesebben, az olyan vonatkozó kutatásokra mutató hivatkozásokkal, amelyeket az Európai Parlament Kutatószolgálat (EPRS), illetve külső szervek végeztek. Végül a tanulmány tartalmaz egy olyan ábrát is, amely szakpolitikai területek szerinti bontásban mutatja be a potenciális európai hozzáadott értéként azonosított összegek alakulását e dokumentum egymást követő kiadásaiiban 2014 óta.

Háttér

Az „európai szintű cselekvés hiányának” fogalmát először az 1980-as évek elején vetették fel és dolgozták ki az Európai Parlamentben két vezető közgazdász, Michel Albert és James Ball tanulmánya révén (amelyet a Parlament európai gazdaságélénkítéssel foglalkozó különbizottsága készítettett). Az 1983 augusztusában közzétett Albert-Ball-jelentés (*Az európai gazdasági fellendülés felé az 1980-as években*) szerint „a valódi közös piac hiánya” a közösségen belüli kereskedelem egyeb

akadályával együttesen rendszerszintű hátrányt jelent az európai gazdaságra nézve, amely – potenciáljához képest – munkavállalónként megközelítőleg „átlagosan évi egy hétnyi munkának” megfelelő mértékben alulteljesített, „nagyságrendileg a GDP 2%-ának megfelelő költséget” okozva ezzel.

Az „európai szintű cselekvés hiányának” ilyen költsége komolyan indokolta tette egy olyan részletes jogalkotási program beindítását, amely 1985 januárjától kezdődően a Delors-bizottság első nyolc éve alatt az egységes piac megvalósítására irányult. Az egységes piac sikeres létrehozása révén elkerülhető költségeket a fontos mérföldkönek bizonyuló Cecchini-jelentés számszerűsítette részletesebben, amelyet az Európai Bizottság 1988 áprilisában tett közzé. Az *európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségek az egységes piacon* című jelentés szerint az európai gazdaság lehetséges előnye nagyságrendileg akár a GDP 4,5%-át (és potenciálisan akár 6,5%-át) is elérheti. Az egységes piac megvalósítása érdekében uniós szinten elfogadott több mint 3500 egyedi intézkedés által az 1980-as évek közepe óta kifejtett gazdasági hatások további elemzése a tagállamok együttes GDP-jének több mint 5,0%-os növekedését mutatta ki, ami polgáronként évi mintegy 1500 eurót jelent. A GDP növekedésére vonatkozó különböző számítások +1,7% és +8,5% közötti értékeket mutattak.

Az elképzelés, miszerint az „európai szintű cselekvés hiánya” költségekkel jár, nem csak az egységes piacra, hanem annál jóval szélesebb körben is alkalmazható, bár e konkrét szakpolitikai területen talán könnyebb azt számszerűsíteni, mint más ágazatok esetében. Az elképzelés lényege, hogy valamely meghatározott szakpolitikai területen az európai szintű közös fellépés hiánya az egész gazdaság hatékonysága számára okoz veszteséget, és/vagy a közös fellépésnek köszönhetően feltételezhetően létrehozható kollektív közjavak e fellépés hiányában nem jönnek létre. Az európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségek fogalma tehát szorosan összefügg az európai hozzáadott érték fogalmával: az „európai hozzáadott érték” valamely konkrét területen megvalósított európai szintű szakpolitikai fellépés kollektív hasznát, az „európai szintű cselekvés hiányából fakadó költség” pedig az e fellépés elmaradása esetén realizálatlanul maradó kollektív előnyöket kívánja azonosítani.

A „feltérképezés” folyamatának aktuális állása

Továbbra is erős az a lehetséges multiplikátor hatás, amellyel a meglévő európai fellépés elmélyítése vagy az új intézkedések megvalósítása járhat. Az Európai Parlament Kutatószolgálatának (EPRS) Európai Hozzáadott Érték Osztálya 2012 óta folyamatosan felbecsüli az olyan, a Parlament által előnyben részesített szakpolitikai intézkedések potenciális gazdasági előnyeit, amelyek idővel erősíthetik Európa gazdaságát. Az ilyen előnyök legfőképpen az így elért GDP-növekedésből vagy a közpénzek észszerűbb elosztásából származnának, a nemzeti és európai szintű közkiadások megfelelőbb koordinálása révén. E megközelítés nem a közkiadások feltételezett növekedésén alapul (kivéve, ha az jelentős multiplikátor hatással bírna), hanem az olyan fellépések azonosításán, amelyek vagy további kiadások nélkül fokozhatják a gazdaság hosszú távú növekedési potenciálját (ilyen például a szélesebb körű és mélyebb digitális egységes piac kiépítése, amely kiegészítheti a klasszikus egységes piacot), vagy biztosítják a meglévő közpénzek megfelelőbb elköltését (ilyen például a nemzeti és az európai védelem-, illetve fejlesztéspolitikák szisztematikusabb összehangolása). Ez tehát az „adósság nélküli növekedés” filozófiája, amely alkalmazkodik ahhoz a tényhez, hogy a kormányok állami kiadásokkal kapcsolatos lehetőségei korlátozottak a 2008-as gazdasági és pénzügyi válság óta.

Az ilyen kezdeményezések (melyek mindegyikét az Európai Parlament számos alkalommal támogatta) révén megvalósítandó gazdasági előnyök folyamatos és rendszeresen frissített értékeléseit a *Az európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségek feltérképezése, 2014–2019* című kiadvány négy kiadásában gyűjtötték össze, amelyeket az Európai Hozzáadott Érték Osztály tett közzé 2014 márciusa és 2017 decembere között. Ezen elemzés alapjául a Parlament belső kutatásainak, a Parlament által külső szakértőkkel végeztetett kutatásoknak, valamint más közintézmények, agytrösztök és tudományos szereplők által közzétett külső elemzéseknek a keveréke szolgál.

A 2014 tavaszán elvégzett kezdeti értékelés 24 szakpolitikai területre terjedt ki, és a maximum tízéves bejáratási időszak letelte utánra mintegy **évi 800 milliárd eurónyi** – azaz az Unió akkori GDP-je nagyjából 6%-ának megfelelő – potenciális gazdasági előnyt jelzett. Ez a GDP állandó növekedését jelentené, ahol a legnagyobb előnyök a digitális egységes piacból (260 milliárd euró) és a klasszikus egységes piacból (235 milliárd euró) származnának, míg számos más területen egyenként akár 60 milliárd eurót is elérhetnék.

Az európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségek feltérképezése, 2014–2019 című tanulmány negyedik kiadásának 2017 végi megjelenése idejére a részletesebb és frissített, 34 szakpolitikai területet lefedő elemzés már összesen akár **1750 milliárd eurónyi** – vagyis 1,75 billió eurónyi, azaz az Unió akkori GDP-je nagyjából 12%-ának megfelelő –, az európai gazdaság által potenciálisan elérhető gazdasági előnyt említett. A legjelentősebb előnyöket a következő területek vonatkozásában azonosították: a klasszikus egységes piac megvalósítását célzó további intézkedések (615 milliárd euró); a digitális egységes piac fejlesztése (415 milliárd euró); elmozdulás az integráltabb energiapiacok és a nagyobb fokú energiahatékonyság felé (250 milliárd euró); az adócsalás és az adókijátszás elleni küzdelem (169 milliárd euró); valamint a gazdasági és monetáris unió megvalósítására irányuló további munka (129 milliárd euró).

A potenciális gazdasági előnyök legfrissebb elemzése: 2,2 billió euró

2018 januárja óta *Az európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségek feltérképezése* című tanulmány gyakorlatát 50 szakpolitikai területre terjesztették ki, többek között a bel- és igazságügy több aspektusára, valamint olyan új területekre is, mint az adatvédelem és a kiberbiztonság. Ahol lehetséges volt, ott előzetes értékelést is végeztek az olyan előnyök vonatkozásában – például a klasszikus és a digitális egységes piac kapcsán –, amelyek e területeken már esetlegesen megvalósultak az Európai Parlament által támogatott bizonyos szakpolitikák eredményeképpen, amelyeket (részben vagy teljes egészében) az Európai Bizottság javasolt, majd a Tanács és a Parlament fogadott el a jelenlegi ötéves uniós politikai ciklus (2014–2019) során.

A legfrissebb, ebben a tanulmányban foglalt munka várakozással tekint az uniós szakpolitikai döntéshozatal következő ötéves ciklusának lehetőségeire, kezdve az új Európai Parlament megválasztásával, amely 2019 júliusában ül össze. Ezen elemzés szerint az európai (EU28-as) gazdaság potenciálisan több mint **2200 milliárd eurónyi** (2,2 billió eurónyi) előnyt érhet el a 2019-től 2029-ig tartó tízéves periódus végéig, ha az itt tanulmányozott 50 terület vonatkozásában a Parlament által támogatott szakpolitikákat az uniós intézmények elfogadnák és teljes mértékben végrehajtanák. Ez lényegében a közös uniós fellépések „kétfiók eurós hozadékát” adná, amely az Unió teljes GDP-jének mintegy 14%-ával egyenlő (az Unió GDP-je 2017-ben 15,3 billió euró volt). Ha ez megvalósulna, az hosszú távon az Unió gazdaságának rendkívül jelentős növekedését eredményezhetné: a növekedés bármely tetszőleges évben potenciálisan elérhetné annak a

mennyiségi lazítási programnak a teljes értékét, amelyet az Európai Központi Bank a 2008-as gazdasági és pénzügyi válságot követő évtized során hajtott végre.

50 szakpolitikai terület

Az itt konkrétan vizsgált (és tíz átfogó szakpolitikai klaszterbe sorolható) **50 terület** listája alább található. Az egyes területek után feltüntetjük az évente potenciálisan elérhető előnyök legfrissebb kalkulációját (milliárd euróban kifejezve, az akár tíz éves bejáratási időszak lejártát követően); utóbbiak összesen 2213 milliárd eurót tesznek ki:

1. **Klasszikus egységes piac** (713 milliárd euró)

- Az áruk egységes piacának megvalósítása (183 milliárd euró)
- A szolgáltatások egységes piacának megvalósítása (297 milliárd euró)
- A fogyasztók jogainak garntálása (58 milliárd euró)
- A közösségi vagy megosztásalapú gazdaság előmozdítása (50 milliárd euró)
- A vállalati adókijátszás kezelése (85 milliárd euró)
- A héacsalás elleni küzdelem (40 milliárd euró)

2. **Digitális gazdaság** (178 milliárd euró)

- A digitális egységes piac megvalósítása (110 milliárd euró)
- Az internethez való hozzáférés előmozdítása (58 milliárd euró)
- Kiberbiztonság (10 milliárd euró)

3. **Gazdasági és monetáris unió** (322 milliárd euró)

- A fiskális politika megfelelőbb összehangolása (30 milliárd euró)
- A bankunió megvalósítása (75 milliárd euró)
- Közös betétbiztosítási rendszer (5 milliárd euró)
- Közös munkanélküliségi biztosítási rendszer (17 milliárd euró)
- Integráltabb tőkepiacok kiépítése (137 milliárd euró)
- Páneurópai magánnyugdíjtermék (58 milliárd euró)

4. **Környezetvédelem, energetika és kutatás** (502 milliárd euró)

- Éghajlatváltozás (vizsgálat alatt)
- A vízügyi szabályozás megerősítése (25 milliárd euró)
- Integráltabb és nagyobb hatékonyságú energiapiac (231 milliárd euró)
- A kutatás és az innováció ösztönzése (40 milliárd euró)
- Robotika és mesterséges intelligencia (206 milliárd euró)

5. Közlekedés és idegenforgalom (51 milliárd euró)

- Egységes európai közlekedési térség (6 milliárd euró)
- Idegenforgalmi politika fejlesztése (6 milliárd euró)
- Az utasok jogainak megerősítése (0,4 milliárd euró)
- A gépjárművek kilométer-számlálójának manipulálása (9 milliárd euró)
- Önvezető járművekre vonatkozó felelősségi szabályok és biztosítás (30 milliárd euró)

6. Szociális Európa, foglalkoztatás és egészségügy (142 milliárd euró)

- A nemek közötti bérszakadék csökkentése (43 milliárd euró)
- Megfelelőbb tájékoztatás a munkavállalók számára, valamint a velük való konzultáció (12 milliárd euró)
- Szociális vállalkozások és biztosító egyesületek (15 milliárd euró)
- Az egészségügyi egyenlőtlenségek kezelése (72 milliárd euró)

7. Polgárok Európája (58 milliárd euró)

- A gazdaságilag aktív uniós polgárok szabad mozgása (53 milliárd euró)
- Kreativitás és kulturális sokszínűség (0,5 milliárd euró)
- A határokon átnyúló önkéntes tevékenység (0,06 milliárd euró)
- A gyermekek, a családok és a tulajdonviszonyok védelme (0,6 milliárd euró)
- Vállalkozások alapítása és mobilitása (0,26 milliárd euró)
- Jogi együttműködés és pereskedés polgári és kereskedelmi ügyekben (4 milliárd euró)
- A közigazgatási eljárásokra vonatkozó uniós jog (0,02 milliárd euró)

8. Bel- és igazságügy – Migráció és határvédelem (55 milliárd euró)

- Jogszerű migráció (22 milliárd euró)
- Menekültügyi politika (23 milliárd euró)
- Határellenőrzés és vízumpolitika (10 milliárd euró)
- Befektetői állampolgársági és letelepedési programok (vizsgálat alatt)

9. Bel- és igazságügy – Biztonság és alapvető jogok (125 milliárd euró)

- Küzdelem a nők elleni erőszakkal szemben (23 milliárd euró)
- Egyenlő bánásmód és megkülönböztetésmentesség (0,5 milliárd euró)
- A szervezett bűnözés, a korrupció és a kiberbűnözés elleni küzdelem (82 milliárd euró)
- A terrorizmus elleni összehangolt fellépés (16 milliárd euró)
- Eljárási jogok és fogva tartási körülmények (0,2 milliárd euró)
- Adatvédelem (3 milliárd euró)

10. *Uniós külpolitika* (67 milliárd euró)

- A biztonság- és védelmi politika ismétlődéseinek csökkentése (22 milliárd euró)
- A fejlesztéspolitika jobb összehangolása (9 milliárd euró)
- Az uniós polgárok közös konzuli védelmének javítása (0,9 milliárd euró)
- A nemzetközi kereskedelem előmozdítása (35 milliárd euró)

Gazdasági elemzés

Az itt elemzett különféle uniós szakpolitikai kezdeményezések lehetséges gazdasági előnyei mérhetők az elért GDP-növekedésben, illetve a köz- vagy egyéb kiadások tekintetében az erőforrások egész gazdaságon belüli hatékonyabb megosztása révén ténylegesen elért megtakarításokban. A GDP növekedésére példaként szolgálhat a digitális egységes piac európai léptékű kiszélesítéséből és elmélyítéséből vagy akár az áruk és szolgáltatások meglévő egységes piacának kiteljesítéséből – bizonyos idő elteltével – fakadó multiplikátor hatás. A közkiadások nagyobb hatékonyságának példája lehetne a védelempolitikai kiadások szisztematikus összehangolása, beleértve a közös védelmi közbeszerzéseket, mivel e téren jelenleg jelentős ismétlődések, illetve működési elégtelenségek tapasztalhatók. A potenciális jövőbeli költségek elkerülésének példája lehetne az olyan hatékony fellépés előnye, amely a bankuniót kellőképpen rezilienssé tenné ahhoz, hogy megelőzhesse a jövőbeli bank- és államadósság-válságokat, illetve a fokozott együttműködés az adókiájtás és -kikerülés elleni küzdelem terén.

Az e tanulmányban foglalt elemzés jelentős részben olyan részletesebb munkák sorára épül, amelyet az EPRS Európai Hozzáadott Érték Osztálya az elmúlt években bizonyos európai parlamenti szakbizottságok számára készített. Ez a munka gyakran az az Európai Parlament által javasolt hivatalos jogalkotási kezdeményezéseket kiegészítő *európai hozzáadottérték-értékelések* – és az *európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségekre vonatkozó jelentések* formáját ölti konkrét szakpolitikai ágazatokban. A kutatási területek kiválasztása így szorosan kapcsolódik a parlamenti szakbizottságok konkrét munkájához vagy igényeihez, illetve az általuk kifejezett politikai állásfoglalásokhoz. A tanulmány emellett egyéb, független kutatásokra is támaszkodik, amelyeket külső agytrösztök és tudományos testületek a Parlament által különféle jogalkotási és saját kezdeményezésű jelentésekben a jelenlegi és az előző parlamenti ciklus során megfogalmazott más kérésekhez kapcsolódóan készítettek.

A jelen, *Az európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségek feltérképezése, 2019–2024* című tanulmányban foglalt részletes elemzés célja, hogy megbízhatóan felbecsülje azokat a potenciálisan mérhető előnyöket, amelyeket az Unió gazdasága a felsorolt különféle szakpolitikai kezdeményezések révén elérhet. A tanulmány nem törekszik arra, hogy egyetlen gazdasági modell alapján pontos előrejelzéseket adjon. Célja helyette az, hogy nagyságrendileg illusztrálja azon lehetséges hatékonyságjavulások potenciális mértékét, amelyek az 50 szakpolitikai területen megvalósuló közös fellépés révén realizálhatók. Az elemzés alapjául szolgáló munkák sokféle forrásból származnak, melyekre a lábjegyzetekben hivatkozunk (gyakran hiperlinkekkel együtt), és azokat az elérhetővé váló új tények fényében folyamatosan frissítjük és pontosítjuk. A tanulmány a potenciális előnyöket illetően jellemzően inkább óvatos becsléseket tesz. Ha egy felhasznált tanulmány a potenciális előnyök széles skáláját adja meg, e tanulmányban gyakran akkor is a skála alacsonyabb értéktartományát vesszük alapul, ha jelentős esély van arra, hogy a becsült értékek

nehezen számszerűsíthető, dinamikus hatások következtében közép- és hosszú távon jelentősen növekedhetnek. Hasonlóképpen, ha az értékek konkrétan az adott tanulmány készítésének évére vonatkoznak, akkor azok nem szükségszerűen inflációval korrigált értékek, ami egyes esetekben a potenciális előnyök alulbecslését eredményezheti.

Az Európai Parlament által az európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségek terén alkalmazott megközelítés azon párhuzamos gazdasági kutatási tevékenységnek is része, amelyet a szélesebb körű tudományos közösség, illetve agytrösztek végeznek mind konkrét uniós szakpolitikák, mint pedig az uniós tagságból fakadó tágabb előnyök tekintetében. A nyilvánosság jelentős érdeklődését váltotta ki például egy 2014-ben három közgazdász (Campos, Coricelli és Moretti) által készített tanulmány¹, amely kísérletet tett az egymást követő bővítések keretében 1973 és 2004 között az Unióhoz csatlakozó 19 tagállam tagságából származó gazdasági haszon számszerűsítésére. Jóllehet a gazdasági nyereség mértéke és természete tagállamonként változó lehet, és minden esetben alapvetően más-más tényezők függvénye – az EU-n belüli kereskedelem liberalizálása (a 2004-ben csatlakozó tíz tagállam esetében), az egységes piac (az Egyesült Királyság esetében), az egységes pénznem (Írország esetében) vagy a munkatermelékenység (Finnország, Svédország és Ausztria esetében) – az általános következtetés szerint a nemzeti jövedelem az uniós tagság és az ezzel kapcsolatos gazdasági integráció eredményeképpen már átlagosan 12%-kal magasabb volt ezekben az országokban, mint egyébként lenne. Campos, Coricelli és Moretti tanulmánya is azt állapította meg, hogy e nyereségek általában állandó jellegűek, az idő múltával pedig jellemzően egyre növekszenek.

Az Európai Beruházási Bank (EBB) a maga részéről szisztematikus elemzést készített arról, milyen hatással vannak hitelfelvételi és -nyújtási tevékenységei az Unió GDP-jére. Eszerint az uniós GDP 2020-ra 2,3%-kal lesz magasabb, mint az EBB tevékenységei nélkül lenne; az ESBA tevékenységei e 2,3%-ból 0,7%-ot tesznek ki. Az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja szintén felbecsülte az Unió kohéziós politikájának hatását a 2007 és 2015 közötti időszak vonatkozásában, és azt találta, hogy az 0,7%-kal növelte az Unió teljes GDP-jét, míg ez a hatás az Unió kevésbé fejlett régióiban átlagosan 2,7% volt.

Anthony Teasdale

főigazgató,
az Európai Parlament Kutatószolgálat (EPRS).

2019. április.

¹ N. Campos, F. Coricelli, és L. Moretti: Economic Growth and Political Integration: Estimating the Benefits from Membership in the European Union using the Synthetic Counterfactuals Method. [Gazdasági növekedés és politikai integráció: az európai uniós tagság előnyeinek becslése a szintetikus alternatív módszer használatával] Az IZA 8162. sz. vitairata, 2014. május.

A potenciális gazdasági előnyök összefoglalása 50 uniós szakpolitikai terület vonatkozásában

1. **Klasszikus egységes piac** (713 milliárd euró)

- Az áruk egységes piacának megvalósítása (183 milliárd euró)
- A szolgáltatások egységes piacának megvalósítása (297 milliárd euró)
- A fogyasztók jogainak garantálása (58 milliárd euró)
- A közösségi gazdaság előmozdítása (50 milliárd euró)
- A vállalati adókijátszás kezelése (85 milliárd euró)
- A héacsolás elleni küzdelem (40 milliárd euró)

➤ **Az áruk egységes piacának megvalósítása:** Az áruk egységes piaca alkotja az európai egységes piac alapját, és kulcsszerepet játszik abban, hogy az egységes piac már eddig is jelentősen – friss becslések szerint mintegy 6–8%-kal – megnövelte az Unió GDP-jét az egységes piacra irányuló program 1985-ös beindítása óta eltelt több mint három évtized során. Az árukereskedelem jelenleg az Unió GDP-jének negyedét, az Unión belüli kereskedelemnek pedig a háromnegyedét adja: az OECD számítása szerint ez mintegy 60%-kal magasabb, mint akkor lenne, ha nem létezne az egységes piac és a vámunió. Az EP kutatásai szerint az e konkrét területen megvalósuló további fellépések – a termékekre vonatkozó összehangolt szabályok további elfogadása, a kölcsönös elismerés elvének szélesebb körű alkalmazása (ahol ilyen szabályok nem léteznek), a meglévő uniós jog megfelelőbb átültetése és végrehajtása és/vagy gyorsabb jogorvoslat utóbbi végrehajtásának elmaradása esetén – az Unió gazdaságát az uniós GDP 1,2–1,7%-ával megegyező mértékben, azaz **183–269 milliárd euróval** növelhetik. Más szervezetek által végzett tanulmányok ezt az értéket az Unió GDP-jének 0,2%-a és 4,7%-a közé teszik. A további előrelépés lehetőségét támasztja alá a tény, hogy az Unión belüli árukereskedelem a GDP mintegy 25%-át teszi ki, ami még mindig jelentősen alatta marad annak a szintnek, ami egy hasonlóan integrált kontinentális piacon, nevezetesen az Egyesült Államokban tapasztalható, ahol az árukereskedelem a gazdaság 40%-át teszi ki.

➤ **A szolgáltatások egységes piacának megvalósítása:** A szolgáltatási ágazat adja az Unió GDP-jének háromnegyedét és a gazdaságban teremtett új munkahelyek kilenctizedét. A szolgáltatások részesedése az Unión belüli kereskedelemről azonban még mindig csak 20% körüli, ami meglepően alacsony érték. Előrelépést jelentett a 2006-os, belső piaci szolgáltatásokról szóló irányelv, amely meghatározta az egységes piac keretrendszerét, lefedve az Unión belüli szolgáltatási tevékenységek mintegy kétharmadát. Számos ágazatban azonban továbbra is megmaradnak a nemzeti szabályozások, az egyes szabályozott szakmákban pedig a nyitottság mértéke jelentősen eltérhet, ami korlátozza a fogyasztók választási lehetőségeit, az árak egy részét pedig magasabban tartja annál, mint amilyen magasak egyébként lennének. Az Európai Bizottság elemzése szerint a szolgáltatások egységes piacának megvalósulásából fakadó potenciális hosszú távú előnyök kétharmada még nem realizálódott. Az EP kutatása szerint a realizálatlan potenciális előnyök mértéke nagyságrendileg **297 milliárd euró**, vagyis az Unió GDP-jének közel 2%-a. Párhuzamos kutatások az uniós GDP 0,6%-a és 5,6%-a közötti összegnek megfelelő előnyöket mutattak ki; a pontos érték attól függ, mi tartozik bele a szolgáltatások meghatározásába.

- **A fogyasztók jogainak garantálása:** Az európai polgárok rendelkeznek bizonyos fogyasztóvédelmi jogokkal, amelyek nem mindig egyértelműek, illetve érvényesíthetők a gyakorlatban. Az egységes piac méltányos és hatékony működése csak úgy lehetséges, ha a fogyasztók tudják, hogy a vállalkozások és fogyasztók közötti megállapodások előtt, annak során és azt követően is megfelelő védelemben részesülnek. A meglévő uniós jog (például a fogyasztói hitelről szóló irányelv) kibővítése és megfelelőbb alkalmazása – beleértve egyes helytelen gyakorlatok felszámolását (például azon gyakorlatét, hogy az emberek olyan kereskedelmi garanciákat vásárolnak, amelyekre a törvények értelmében már eleve jogosultak) – fokozott biztonságot, tisztességesebb versenyt, valamint a megfelelőséggel és pereskedéssel kapcsolatos költségek csökkenését eredményezné. Az EP kutatásának becslése szerint potenciálisan mintegy évi **58 milliárd eurónyi**, hatékonyságnövekedésből származó előny érhető el az e területen meghozott intézkedések korlátozott sorozata révén, míg egy friss európai bizottsági tanulmány szerint a hat vizsgált piacon a fogyasztók – közvetlen költségek, illetve elvesztegetett idő formájában jelentkező – veszteségei évi 20 és 58 milliárd euró közé tehetők.
- **A közösségi gazdaság előmozdítása:** A közösségi vagy megosztásalapú gazdaság gyorsan fejlődik, és a gazdaság számos szegmensében az üzleti modellek újragondolására készítet. Alapját közösségi platformok képezik, amelyek nyílt piacot teremtenek áruk és szolgáltatások ideiglenes használatához, melyeket gyakran magánszemélyek kínálnak. Az EP kutatása szerint a megfelelőbb uniós szintű adó- és szabályozási politikából fakadó hosszú távú potenciális gazdasági előnyök ebben az ágazatban nagyságrendileg évi **50 milliárd eurót** tesznek ki. Ennek alapja például a versenypolitika, az adójog, valamint a munkaerőpiaci szabályozások és a munkafeltételek egyértelműbb és következetesebb alkalmazása.
- **A vállalati adókikerülés kezelése:** A panamai dokumentumokkal és a LuxLeaks-szel kapcsolatos közelmúltbeli botrányok rámutattak annak szükségességére, hogy az Unió és tagállamai fokozott prioritásként kezeljék az adókijátszás, adókikerülés és az agresszív adótervezés elleni küzdelmet, és szorosabb együttműködést és fokozott átláthatóságot alakítsanak ki e területeken, különösen annak biztosítása révén, hogy a vállalatok adóikat ott fizessék meg, ahol az érték létrejön. A nyereségátcsoportosítás, agresszív vállalati adótervezés és a nem költséghatékony szabályozás által az Uniónak okozott adóbevétel-kiesés évi 223 és 293 milliárd euró közé, vagyis átlagosan 258 milliárd euróra tehető, és torzíja a gazdaságban a forráselosztást. A már bevezetés alatt álló intézkedéseket figyelembe véve ha az átlagos potenciális kieséseknek csak az egyharmadát sikerülne visszanyerni a Parlament által javasolt további kezdeményezések révén, ez akkor is évi **85 milliárd eurós** többletbevételt generálna a nemzeti adóhatóságok számára.
- **Héacsalás elleni küzdelem:** Az államháztartások az Unióban közel 150 milliárd eurónyi bevételtől esnek el a héa-szabályozások be nem tartása, illetve a héa beszedésének elmulasztása miatt (ez az úgynevezett „héa-rés”). A határokon átnyúló kereskedelem héa-mentes, és így kiskaput kínál a gátlástalan szolgáltatóknak arra, hogy beszedjék a héát, majd anélkül tűnjenek el, hogy a pénzt eljuttatják az adóhatóságokhoz. A becslések szerint a tagállamok éves héabevétel-kieséseiből 40–60 milliárd euróért bünszervezetek felelősek, e szervezeteknek pedig mindössze 2%-a áll az „eltűnő kereskedő” útján elkövetett, a Közösségen belüli adócsalások 80%-a mögött. Az Európai Bizottság javaslatai – amelyeket az EP támogat – hozzájárulhatnak a határokon átnyúló csalások akár 80%-os, azaz mintegy évi **40 milliárd eurós** csökkentéséhez, valamint zökkenőmentesebbé tehetnék a határokon átnyúló ügyleteket, és csökkenthetnék a vállalkozások és a nyilvánosság költségeit.

2. Digitális gazdaság (178 milliárd euró)

- A digitális egységes piac megvalósítása (110 milliárd euró)
 - Az internethez való hozzáférés előmozdítása (58 milliárd euró)
 - Kiberbiztonság (10 milliárd euró)
- **A digitális egységes piac megvalósítása:** Eltérő becslések léteznek arra vonatkozóan, hogy a digitális egységes piac sikeres megvalósítása Európában milyen hosszú távú hatással járhat az Unió GDP-jére, abban azonban minden elemzés egyetért, hogy ez a hatás jelentős lenne. Az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja, valamint Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatósága különböző modellek alkalmazásával a potenciális előnyöket eltérően, évi 85 és 256 milliárd euró – azaz az Unió GDP-jének 0,6%-a, illetve 1,9%-a – közé becsülték, míg a McKinsey Global Institute ezek értékét évi mintegy 375 milliárd euróra tette, egy 2014-es EP-kutatás szerint pedig ez az érték évi 415 milliárd euró. A digitális egységes piac meghatározása és kiterjedése tanulmányonként eltérő, akárcsak az alkalmazott módszertan. Az alábbi területeket szokás leggyakrabban a digitális egységes piac alá sorolni: e-kereskedelem, e-közbeszerzés, elektronikus fizetés, e-számlázás, e-kormányzat, felhőalapú számítástechnika, valamint az online és az alternatív vitarendezési rendszerek. (Az internethez való hozzáférést egyes tanulmányok tárgyalják, míg mások nem: ld. alább). Az Európai Bizottság azóta e területek közül jó néhány vonatkozásában jogalkotási javaslatokat terjesztett elő, melyek némelyikét mára az uniós jogalkotók elfogadták. Ennek megfelelően ezen elemzés keretein belül a következő évtized során realizálható értéket jelenleg mintegy **110 milliárd euróra** tesszük, azonban ez ennél akár magasabb is lehet.
- **Az internethez való hozzáférés előmozdítása:** Becslések szerint az internethez való hozzáférés kiterjesztésének előmozdítására irányuló európai szintű szakpolitikák (melyek e célt elsősorban a nagysebességű vezeték nélküli szélessávú hálózat kiépítése, valamint a nagysebességű vezetékes szélessávú hálózat gyorsabb bővítése révén kívánják elérni) az Unió GDP-jét hosszú távon a GDP mintegy 0,8%-ának megfelelő mértékben növelnék a teljes, 30 évig tartó bevezetési időszakot követően. A GDP 0,4%-ának megfelelő mértékű pozitív hatást feltételezve a következő évtized során az európai gazdaság növekedése nagyságrendileg évi **58 milliárd euró** lenne.
- **Kiberbiztonság:** A biztonságos kiberkörnyezet megteremtése fontos annak garantálása érdekében, hogy a polgárok akadálytalanul és biztonságos módon vehessenek részt a digitális kor számos vonatkozásában: közvélemény-kutatások szerint az európaiak mintegy 87%-a a kiberbűnözést fontos kihívásnak tartja, és (2016-ban) az európai vállalatok 80%-ánál fordult elő legalább egy kiberbiztonsági incidens. A kiberbiztonsággal kapcsolatos meglévő jogi és szakpolitikai keretnek az uniós intézmények által támogatott módon történő frissítése az Európai Bizottság számításai alapján legalább **10 milliárd eurós** hatékonyságjavulást jelenthet az európai gazdaság számára.

3. **Gazdasági és monetáris unió** (322 milliárd euró)

- A fiskális politika megfelelőbb összehangolása (30 milliárd euró)
 - A bankunió megvalósítása (75 milliárd euró)
 - Közös betétbiztosítási rendszer (5 milliárd euró)
 - Közös munkanélküliségi biztosítási rendszer (17 milliárd euró)
 - Integráltabb tőkepiacok (137 milliárd euró)
 - Páneurópai magánnyugdíjtermék (58 milliárd euró)
- **A költségvetési politika jobb összehangolása:** A nemzeti költségvetési politikák hatékony összehangolásának hiányában a gazdasági és monetáris unióban részt vevő uniós tagállamok között, illetve tágabb értelemben az egész európai gazdaságban súlyos válság esetén jelentős negatív tovagyrúzó hatások jelentkezhetnek. A költségvetések megfelelőbb összehangolása növeli a tagállamok fenntarthatóságát és ellenálló képességét, valamint az azok közötti bizalmat és szolidaritást, és anticiklikus hatást fejthetne ki, nagyobb mozgásteret adva azon országoknak, amelyek egy gazdasági visszaesés esetén jelentős veszteségekkel néznének szembe. Az EP kutatása szerint az Európai Unión belül a költségvetési politikák hatékony összehangolásából fakadó potenciális hatékonyságjavulás éves szinten akár **30 milliárd euró** körüli értéket is elérhet.
- **A bankunió megvalósítása:** Az EU bankuniójának célja, hogy megóvja Európa pénzügyi stabilitását, megtörve különösen a bankok és az állami hitelfelvételi költségek közötti ördögi kört. A bankunió továbbá hozzájárul az európai pénzügyi piacok jelenlegi széttöredezettségének csökkentéséhez azáltal, hogy előmozdítja az egységes felügyeleti, megelőzési és szanálási keretrendszer kialakítását. A hatékony bankunió két fő építőeleme – az egységes felügyeleti mechanizmus és az egységes szanálási mechanizmus – már helyére került, alapjukat pedig az egységes szabálykönyv képezi. Az elért előrelépésekre való tekintettel az EP kutatása szerint e területen még mintegy **75 milliárd eurónyi** (vagyis az uniós GDP közel 0,5%-ának megfelelő mértékű) potenciális előny realizálható. Más kutatások szerint a bankunió megvalósítása évi 35 és 130 milliárd euró közötti nettó makrogazdasági előnyt jelenthet.
- **Közös betétbiztosítási rendszer:** Míg nemzeti betétbiztosítási rendszerek már léteznek és védelmet nyújtanak a legfeljebb 100 000 eurós biztosított betéteknek, azokat nem támogatja egy közös európai rendszer. A közös betétbiztosítási rendszer – vagyis az európai betétbiztosítási rendszer – erősebb és egységesebb mértékű biztosítási fedezetet biztosítana az egész euróövezetben, és csökkentené a nemzeti betétbiztosítási rendszerek sérülékenységét súlyos helyi megrázkódtatások esetén. Az EP kutatása szerint az európai betétbiztosítási rendszer hiányának átlagos éves költsége – figyelembe véve a súlyos adósság- vagy pénzügyi válság idején az uniós bankokból történő betétkivonások potenciális csökkenését – körülbelül évi **5 milliárd eurót** tesz ki.
- **Integráltabb tőkepiacok:** Az Unió egy integráltabb tőkepiaci unió kiépítése felé halad, amelynek célja, hogy növelje a vállalkozások, különösen az induló innovatív vállalkozások és a kkv-k számára elérhető hitelalternatívák számát. Azonban még mindig a vállalkozások mintegy 75%-a vesz igénybe bankok által nyújtott külső finanszírozást. Egy integráltabb tőkepiac jobb hozzáférést nyújtana a részvénytőkepiacokhoz, a beruházók pedig kevesebb korlátba ütköznének a más uniós országokban való beruházások kapcsán. Az Unió háztartásai szintén a legtöbbet hozhatnák ki megtakarításaikból, és jobb befektetési lehetőségeik lennének. Ennek eredményeképpen az Unió fokozhatná átlagos potenciális növekedési teljesítményét, és könnyebbé válna a termelékenyebb és innovatívabb beruházások tőkével való ellátása. A tőkepiacok fokozott integrációja és fejlesztése a bankunió számára is értékes kiegészítést jelentene, mivel mindkettő lehetővé teszi a gazdasági kiigazítást és hozzájárul a gazdasági

reziliencia növeléséhez. Az EP kutatásának becslése szerint a teljesebb körűen integrált és hatékonyabban szabályozott uniós tőkepiacokból fakadó potenciális előnyök nagyságrendileg akár az évi **137 milliárd eurót** is elérhetik.

- **Közös munkanélküliségi biztosítási rendszer:** A közös munkanélküliségi biztosítási rendszer euróövezeten belüli megteremtése automatikus stabilizátorként működhetne bármely jövőbeli súlyos gazdasági hanyatlás idején. Ha a 2008-as gazdasági és pénzügyi válság idején létezett volna egy ilyen rendszer, akkor az EP kutatása szerint az egy megfelelően célzott ösztönző révén stabilizálta volna a háztartások jövedelmét, és négy év alatt mintegy 71 milliárd euróval – azaz körülbelül évi **17 milliárd eurónak** megfelelő mértékben – enyhítette volna a leginkább érintett euróövezeti tagállamok GDP-kiesését.
- **Páneurópai magánnyugdíjtermék:** A nyugdíjrendszerek, és különösen az állami nyugdíjrendszerek gondoskodtak arról, hogy a legtöbb uniós országban az idősök nagy része védelemben részesül az elszegényedés kockázatával szemben. Manapság a 65 éveseknek várhatóan még további 20 év van hátra az életéből. Ezért és egyéb okokból is a tagállamok ösztönzik a magánnyugdíj-megtakarítások felhalmozását annak a tehernek az enyhítése érdekében, amit az idősödő népesség jelent a társadalombiztosítási rendszerek számára, valamint az állami nyugellátás kiegészítésére. Egy páneurópai magánnyugdíjtermék (PEPP) vonzó kiegészítés lehet, főként a fiatalok és az önfoglalkoztatók számára, különösen a kevésbé fejlett foglalkoztatói és/vagy magánnyugdíjrendszerekkel rendelkező tagállamokban. Becslések szerint egy PEPP bevezetése az Unió magánnyugdíjpiaca növekedésének mintegy felét adhatja a mostantól 2030-ig tartó időszak során, amely körülbelül 700 milliárd eurós tételt, azaz évente átlagosan **58 milliárd eurót** jelent.

4. Környezetvédelem, energetika és kutatás (502 milliárd euró)

- Éghajlatváltozás (vizsgálat alatt)
 - A vízügyi szabályozás megerősítése (25 milliárd euró)
 - Integráltabb és nagyobb hatékonyságú energiapiac (231 milliárd euró)
 - A kutatás és az innováció ösztönzése (40 milliárd euró)
 - Robotika és mesterséges intelligencia (206 milliárd euró)
- **Éghajlatváltozás:** 1980 óta becslések szerint csak Európában összesen több mint 436 milliárd eurónyi olyan gazdasági veszteségről számoltak be, amelyet a szélsőséges időjárási mintázatok és az éghajlattal összefüggő fejlemények. Az éghajlatváltozás költségeire vonatkozó friss – bár nem kimerítő – kutatások szerint a jelenleg tervezett, az éghajlatváltozás mérséklését célzó politikák az Unió gazdasága számára nagyságrendileg évi mintegy **160 milliárd euró** potenciális előnyt jelentenek majd. Ez megfelel azoknak a további – a fogyasztók jólétét illető – veszteségeknek, amelyek akkor jelentkeznének, ha a globális átlaghőmérséklet az évszázad végéig több mint 2 °C-kal emelkedne, ami azt jelentené, hogy az EP és más uniós intézmények által támogatott uniós éghajlat-politikai célkitűzések nem teljesülnének. Ez az összeg nem szerepel a jelenlegi, *Az európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségek feltérképezése* című gyakorlatban, mivel az egy bevezetett uniós szakpolitika végrehajtása elmaradásának költségéhez kapcsolódik, illetve az jóval hosszabb időskálán mérhető, mint bármely más, vizsgálat alatt álló szakpolitika. Azonban az összeg jelenleg aktív értékelés tárgyát képezi, és erőteljesen rámutat arra, milyen hozzáadott értéket jelent az e szakpolitikai területen megvalósuló koherens uniós szintű fellépés az uniós polgárok számára.

- **A vízügyi szabályozás megerősítése:** A hatékony vízhasználat és vízgazdálkodás a hatékony és környezeti szempontból fenntartható gazdaság fontos elemét képezi. Azonban az ágazatba tett elégtelen mennyiségű beruházás és a hiányos szabályozási rendszer kockázatokkal járnak a polgárok számára, valamint továbbra is problémákat okoznak a vízügyi infrastruktúra, a víz tisztasága és az árvíz kockázat-kezelés terén. Az EP kutatása szerint a négy konkrét területre – az árterületek helyreállításának előmozdítása, a gyógyszermaradványok mennyiségének csökkentése a városi szennyvízben, a hatékonyabb szennyvízkezelő berendezések használatának ösztönzése, valamint a vízmérés fokozása – vonatkozó célzott uniós fellépés évi mintegy **25 milliárd eurónyi** hatékonyságnövekedést eredményezhet Európa gazdasága számára.
- **Integráltabb és nagyobb hatékonyságú energiapiac:** Az elmúlt évek során elért jelentős előrehaladás ellenére még mindig akad tennivaló a teljes mértékben integrált uniós energiapiac megvalósítása érdekében, mivel az egyeztetés hiánya és a szabályozási akadályok továbbra is korlátozzák a versenyt. Ennek eredményeképpen számos fogyasztó számára még mindig korlátozott a választható szolgáltatók köre, és nem részesülnek az alacsonyabb energiaárak nyújtotta előnyökből sem. Az is fontos lenne, hogy a háztartások és vállalkozások teljes mértékben részt vehessenek az energetikai átállásban, nyomon követve fogyasztásukat, miközben élvezik az intelligens keresletszabályozási technológiák bevezetésének és az átlátható tájékoztatás előnyeit. Végül a hatékonyabb energia-felhasználást célzó beruházások növelnék az Unió GDP-jét, közben pedig hozzájárulnának az alacsonyabb európai energiaszámlákhoz, növelnék az ellátásbiztonságot és segítenének megóvni a környezetet. Az EP és mások kutatásai alapján ésszerűen feltételezhető, hogy az integráltabb energiapiac potenciálisan akár évi 29 milliárd euróval növelhetné a GDP-t, míg az Unió energiahatékonysági intézkedéseinek teljes körű végrehajtása ezen felül évi mintegy 202 milliárd eurónyi előnyt eredményezhetne. Így az integráltabb piac és a fokozott energiahatékonyság összességében akár évi **231 milliárd eurónyi** potenciális előnyt generálhat.
- **A kutatás és az innováció ösztönzése:** A kutatás és az innováció (K+I) sikere kulcsfontosságú a jólét és a fenntartható fejlődés szempontjából. Bár az Unió adja a világ kutatás-fejlesztési (K+F-) beruházásainak egyötödét, az Unió versenytársai és fő kereskedelmi partnerei arányosan többet ruháznak be: 2015-ben Kína a K+F-tevékenységek terén – a GDP 2,0%-át meghaladó beruházási kiadásaival – megelőzte az EU28-at, míg az Egyesült Államok és Japán esetében ez az érték valamivel 3,0% alatti, illetve feletti. 2018-ban az Európai Bizottság előterjesztett egy alaposabban kidolgozott uniós kutatási és innovációs programra vonatkozó javaslatot. A meglévő eredmények és különböző makrogazdasági szimulációk használata alapján a javasolt program akár évi **40 milliárd eurónyi** potenciális hatékonyságjavulást is elérhet.
- **Robotika és mesterséges intelligencia:** A robotika és a mesterséges intelligencia (MI) az Unió számára hatalmas gazdasági potenciált jelent. Megfelelően szabályozva e területek pozitív egyéni és társadalmi hatást fejthetnek ki, javíthatják az életminőséget, óvhatják egészségünket és a környezetet, valamint a polgárok számára olyan új üzleti lehetőségeket kínálhatnak, amelyek fokozhatják a gazdasági növekedést. Becslések szerint a robotika és az MI fejlődése által világszerte kifejtett gazdasági hatás 2030-ra a 2 és 12 billió euró közötti tartományba eshet. Az ilyen új technológiák előmozdítását és szabályozását célzó megfelelő uniós szakpolitikák az európai gazdaságon belül évi **206 milliárd eurónyi** potenciális hatékonyságjavulás realizálásához járulhatnak hozzá.

5. Közlekedés és idegenforgalom (51 milliárd euró)

- Egységes európai közlekedési térség (6 milliárd euró)
- Idegenforgalmi politika fejlesztése (6 milliárd euró)

- Az utasok jogainak megerősítése (0,4 milliárd euró)
 - A gépjárművek kilométer-számlálójának manipulálása (9 milliárd euró)
 - Önvezető járművekre vonatkozó felelősségi szabályok és biztosítás (30 milliárd euró)
- **Egységes európai közlekedési térség:** Az elmúlt 20 év során a közlekedés egységes piacának megteremtése terén elért jelentős előrelépés ellenére az ágazat még mindig több olyan akadályozó tényezőtől szenved, amelyek komoly többletköltségeket okoznak, továbbá kihatnak a környezetre, a biztonságra, az emberi egészségre és a gazdaság versenyképességére. Az EP kutatása szerint a közlekedési ágazat hiányosságainak orvoslása potenciálisan legalább évi **5,7 milliárd eurónyi** előnyt jelenthetne az európai gazdaság számára. Ezáltal fokozná a polgárok mobilitását, növelné a környezeti fenntarthatóságot, valamint jobb unión belüli konnektivitást és fokozott nemzetközi versenyképességet biztosítana.
- **Idegenforgalmi politika fejlesztése:** Bár az Unió a világ egyik vezető idegenforgalmi célpontja – az összes nemzetközi látogatás mintegy 40%-ával –, idegenforgalmi ágazata továbbra is számos kihívással néz szembe, és azt sokféle piaci hiányosság akadályozza. Az EP kutatása szerint további előnyök érhetők el azáltal, ha a további uniós fellépések a legnagyobb hatékonyságjavulásokkal kecsegtető ágazatokra koncentrálnak. Ilyen lehet például az élelmiszeriparral kapcsolatos ágazatokban működő kkv-k fejlesztésének minőségi szálláshelyekkel alátámasztott előmozdítása, amely évente **5,7 és 6,8 milliárd euró közötti** potenciális előnyt jelenthet.
- **Az utasok jogainak megerősítése:** A légi-, közúti (autóbusz), vasúti és vízi (tengeri és belvízi hajózás) közlekedést igénybe vevő uniós utasokat egy speciális jogi keret védi, amely a világon szinte egyedülálló. Azonban továbbra is jelentős kihívásokat kell kezelni mind jogi, mind gyakorlati szempontból e jogok tiszteletben tartásának és végrehajtásának vonatkozásában. Ezek közé tartoznak a különböző közlekedési módokra vonatkozó védelem szintjei közötti eltérések, az utasjogok alkalmazásának elmulasztása, valamint az ilyen jogokkal kapcsolatos alacsony tudatosság. Az EP kutatása szerint az uniós utasjogok konszolidált keretének hiányából fakadó, a polgárokat és a vállalkozásokat érintő költsége nagyságrendileg évi **355 millió euró**.
- **A gépjárművek kilométer-számlálójának manipulálása:** Az uniós tagállamok közötti használtautó-kereskedelemben részt vevő járművek akár 50%-a esetében a kilométer-számlálót – azt a műszert, amely a jármű által megtett távolságot méri – illegálisan manipulálták abból a célból, hogy növeljék a jármű piaci értékét. Az importált autók esetében jóval magasabb a manipulált kilométer-számlálóval rendelkező autók aránya, ahogy e járművek futásteljesítménye is magasabb, mint a nemzeti piacokon értékesített autók esetében. Az EP kutatása szerint az Unión belül határokon átnyúló kereskedelemben értékesített használt autók kilométer-számlálóival kapcsolatos csalás teljes gazdasági költsége legalább évi 1,3 milliárd euró, a legvalószínűbb csalással érintett esettípus által okozott veszteség **8,8 milliárd euró**.
- **Önvezető járművekre vonatkozó felelősségi szabályok és biztosítás:** A hálózatba kapcsolt és önvezető járművek irányába való fokozódó elmozdulás komoly hatással lesz a gépjárműiparra, és jelentős társadalmi-gazdasági előnyökkel is járhat. 2050-re az önvezető járművek potenciálisan 17 billió euróval járulhatnak hozzá az európai gazdasághoz. Általános az a vélekedés, hogy az önvezető járművek lehetőséget nyújtanak emberéletek megmentésére, az autóbalesetek költségeinek minimalizálására, a városi mobilitás javítására, a torlódások és negatív környezeti hatásaik csökkentésére, inkluzívabb mobilitási formák biztosítására az idősek és a speciális szükségletű személyek számára, valamint a termelékenység növelésére. Az EP kutatásának becslése szerint ha az önvezető járművek „elfogadási görbéje” öt évvel lerövidülne

– a felelősségi szabályok európai szintű egyértelműsítése révén –, az évi **29,6 milliárd euróval** növelné a gazdaságot.

6. **Szociális Európa, foglalkoztatás és egészségügy** (142 milliárd euró)

- A nemek közötti bérszakadék csökkentése (43 milliárd euró)
- Megfelelőbb tájékoztatás a munkavállalók számára, valamint a velük való konzultáció (12 milliárd euró)
- Szociális vállalkozások és biztosító egyesületek (15 milliárd euró)
- Az egészségügyi egyenlőtlenségek kezelése (72 milliárd euró)

- **A nemek közötti bérszakadék csökkentése:** Az elmúlt évek során a nemek közötti bérszakadék megszüntetésére irányuló erőfeszítések ellenére az Unió gazdaságában a nők bruttó órabére még mindig 16%-kal elmarad a férfiakétól. Ennek egyaránt okai a „szegregációs hatás” és a fizetésbeli megkülönböztetés, azonban az általános jövedelmi egyenlőtlenségekhez hozzájárul a foglalkoztatottság és a ledolgozott munkaórák terén jelentkező szakadék is, az így kiesett jövedelem értéke becslések szerint évi 241 és 379 milliárd euró közé tehető. A nemek közötti bérszakadék csökkentése továbbá nem csak önmagáért kívánatos: megvalósulása pozitívan hatna az európai gazdaságra is, mivel a bérszakadék csökkenti a gazdasági hatékonyságot, egyebek közt azért, hogy megakadályozza a munkaerő optimális elosztását. A bérszakadék csökkenése növelné a termelékenységet és a munkahelyi elégedettséget, valamint csökkentené a személyzet fluktuációját és a peres útra terelt jogviták számát. Az EP kutatása szerint a nemek közötti bérszakadék 1%-os csökkentése 0,14%-kal növeli a gazdaságot. Ebből következően ha a fizetések átláthatóságára, valamint a szabadságok különféle formáihoz és a rugalmas munkafeltételekhez való jobb hozzáférésre vonatkozó uniós fellépések csupán 2,0%-kal csökkentenék a bérszakadékot, az Unió GDP-jét 0,28%-kal, azaz évi **43 milliárd euróval** növelné.
- **Megfelelőbb tájékoztatás a munkavállalók számára, valamint a velük való konzultáció:** Amellett, hogy munkavállalóknak az Európai Unió Alapjogi Chartája értelmében joguk van a megfelelő tájékoztatáshoz, ez a folyamat a gazdaságra is pozitív hatást gyakorolhat, különösen létszámcsökkentések idején, amikor az előzetes értesítés kimutathatóan ösztönzi a sikeres átcsoportosítást, különösen akkor, ha azt álláskeresési támogatás és képzés is kiegészíti. Az EP-nek a jelenlegi uniós jogalkotási keret lehetséges fejlesztéseinek költségeit és előnyeit vizsgáló kutatásának becslése szerint ez nagyjából évi **12 milliárd eurónyi** hatékonyságjavulást generálhat, főként a létszámcsökkentések számának (mintegy 22%-os) csökkentése révén, valamint azért, hogy csökkenti az ágazati konfliktusok előfordulását és súlyosságát, a felmondások számát és a munkavállalók egészségügyi költségeit, továbbá azért, hogy növeli annak esélyét, hogy a munkavállalók új munkahelyet találjanak.
- **Az egészségügyi egyenlőtlenségek kezelése:** Minden ember számára a legfontosabb dolgok közé tartozik az egészség és/vagy annak lehetősége, hogy betegen is jó minőségű életet élhessen. Bár az Unió az egészségügyi szakpolitikák terén csak támogatói szerepet tölt be, a határokon átnyúló egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés, valamint a bevált gyakorlatok tagállamok közötti egyeztetése és cseréjük előmozdítása jelentős előnyökkel járhat. Az Európai Bizottság és mások elemzést végeztek a legjelentősebb egészségügyi egyenlőtlenségek vonatkozásában (mind az uniós tagállamok között, mind azokon belül), amelyek számos társadalmi csoport körében, illetve bizonyos földrajzi területeken felelősek a rosszabb egészségi állapotért. Ezen elemzés alapján az e területre vonatkozó hatékonyabb fellépés akár évi **72 milliárd eurónyi** potenciális előnnyel járhat az európai gazdaság számára. Az egészségügyi dimenzió más uniós politikákba is beemelhető; ennek példája lehet a meglévő strukturális

alapok fokozott felhasználása olyan projektek támogatására, amelyek fejlesztik az egészségügyi infrastruktúrát, támogatják az egészségügyi kutatást és képzést, hozzájárulnak az egészségesebb életmódhoz és előmozdítják a tevékeny időskort.

- **Szociális vállalkozások és biztosító egyesületek:** Kétmillió szociális vállalkozás működik az Unió területén, és ezek több mint 14 millió embert foglalkoztatnak. Az ilyen vállalkozások sokféle jogi formában léteznek – alapítványokként, szervezetekként, biztosító egyesületekként, szövetségenként és vállalkozásokként –, és jelenleg nem létezik olyan európai jogi keret, amely segítené őket abban, hogy teljes mértékben részesüljenek az egységes piac előnyeiből. Az összehangoltabb uniós megközelítés gazdasági és társadalmi hozzáadott értéket teremtene, többek között fokozott méretgazdaságosságot a nagyobb piachoz való hozzáférés révén, csökkentett ügyleti és végrehajtási költségeket, a finanszírozáshoz és a közbeszerzési szerződésekhez való jobb hozzáférést, valamint potenciálisan nagyobb láthatóságot és fogyasztói bizalmat. Az európai biztosító egyesület, illetve az európai alapítvány fogalmak megkönnyítenék működésüket, akár csak egy uniós tanúsítási rendszer. Ez utóbbi esetben egy „európai szociális gazdasági címke” lehetőséget adna számukra, hogy megkülönböztessék magukat más vállalkozásoktól anélkül, hogy minden egyes tagállamban külön regisztrálniuk kellene, ugyanakkor azt is lehetővé tenné, hogy megválasszák, milyen jogi formában kívánják végezni tevékenységeiket. Az EP kutatása szerint ha ez a fellépés az ágazatot csupán 2,0%-kal bővítené, már az is mintegy évi **15 milliárd eurós** előnyt jelentene.

7. **Polgárok Európája** (58 milliárd euró)

- A gazdaságilag aktív uniós polgárok szabad mozgása (53 milliárd euró)
- Kreativitás és kulturális sokszínűség (0,5 milliárd euró)
- A határokon átnyúló önkéntes tevékenység (0,06 milliárd euró)
- A gyermekek, a családok és a tulajdonviszonyok védelme (0,6 milliárd euró)
- Vállalkozások alapítása és mobilitása (0,26 milliárd euró)
- Jogi együttműködés és pereskedés polgári és kereskedelmi ügyekben (4 milliárd euró)
- A közigazgatási eljárásokra vonatkozó uniós jog (0,02 milliárd euró)

- **A gazdaságilag aktív uniós polgárok szabad mozgása:** A polgároknak jogában áll, hogy másik uniós országban keressenek munkát, abban az országban éljenek és hozzáférjenek azon ország munkaerőpiacához. Adókat és társadalombiztosítási hozzájárulásokat kell fizetniük, viszont az ottani állampolgárokkal megegyező jogok illetik meg őket. Becslések szerint 2017-ben 106 milliárd eurónyi GDP-növekedés keletkezett a fő célországokba irányuló szabad mozgásnak köszönhetően. Ha folytatódnak a jelenlegi trendek, amelyek szerint a 2007 és 2017 közötti évtized során 2,5%-ról 3,8%-ra nőtt az olyan dolgozó, munkaképes korú uniós polgárok száma, akik egy másik tagállamban élnek, akkor a szabad mozgás folytatólagos használata azt eredményezné, hogy 2027-re e személyek száma 5,4%-ra növekedne, azaz mintegy 12 millió fő tartozna ebbe a csoportba. Az EP kutatása szerint ez a növekedés (állandó árakon) évente mintegy **53 milliárd euróval** bővítené az Unió gazdaságát. Ez az összeg jóval magasabb lenne, ha a határt átlépő munkavállalókat, kiküldött munkavállalókat, pénzátutalásokat és a költségvetési bevételekre gyakorolt hatást is figyelembe vennénk.
- **Kreativitás és kulturális sokszínűség:** A kultúra Európa egyik legfontosabb értéke: a polgárok 80%-a úgy véli, hogy a kontinens kultúrájának sokszínűsége teszi különlegessé és különösen értékessé Európát. A kulturális és kreatív ágazatok továbbá az innovációt is előmozdítják: évente több mint 500 milliárd eurónyi GDP-t termelnek és Európa munkavállalóinak 7,5%-át foglalkoztatják. Számos kihívással néznek szembe, köztük a digitalizációval, a piacok széttöredezésével, a műalkotások korlátozott mozgásával, valamint a hitelekhez és a tőkeberuházásokhoz való hozzáférés akadályaiival, tekintettel különösen az immateriális javak értéke meghatározásának nehézségére, valamint a mikrovállalkozások nagy számára az ágazaton belül. Kutatások szerint ha új finanszírozási mechanizmusok bevezetése és a meglévők továbbfejlesztése révén – a tőkeberuházásokhoz és a társfinanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítésével, beleértve az „üzleti angyalokat” és a közösségi finanszírozást – az ágazat finanszírozási rését egynegyedével sikerülne csökkenteni, az ebből fakadó potenciális GDP-növekedés akár az évi **494 millió eurót** is elérhetné.
- **A határokon átnyúló önkéntes tevékenység:** Az önkéntes munka – amelyet személyek a saját akaratukból, elsősorban civil szervezetek részére, non-profit célból végeznek – számos előnnyel jár, mind az önkéntesek, mind pedig azon ágazatok és helyi közösségek számára, amelyeket az önkéntesek segítik. Azonban hagyományosan szabályozási és pénzügyi terhek egész sora korlátozza az önkéntes munkához való hozzáférést, különösen a fiatalabbak esetében. E terhek közé tartozik például a határokon átnyúló jogi elismertség hiánya, a szociális ellátáshoz való hozzáférés akadályoztatása, vagy a tény, hogy az önkéntes munka során megszerzett készségek elismerése nem következetes. Az EP kutatása az ilyen korlátozásokból fakadó költségeket körülbelül évi **65 millió euróra** becsülte, az Európai Bizottság pedig úgy véli, hogy a Bizottság új Európai Szolidaritási Testületének évi 50 000 résztvevője – mintegy négyszeres multiplikátor hatással számolva – évi 810 millió euróval növelhetné a gazdaságot.

- **A gyermekek, a családok és a tulajdonviszonyok védelme:** Ahogy egyre többen gyakorolják szabad mozgáshoz való jogukat, úgy növekszik egyre inkább az Unióban a többnemzetiségű párok és családok száma. Az EP kutatása szerint a gyermekek, a családok és a tulajdonviszonyok határokon átnyúló védelmére vonatkozó uniós jogi keret jelenlegi hiányosságai és következtelenségei évente körülbelül **619 millió eurónyi** költséget keletkeztetnek. E költségeket főként a tagállami szabályok közötti különbségek, az uniós szabályok eltérő értelmezése és alkalmazása, valamint bizonyos jogállások vagy közigazgatási határozatok kölcsönös elismerésének hiánya okozzák. Fellépésre van szükség a gyermekek határokon átnyúló örökbefogadásával, a képvisellel cselekvőképzetlenség esetén, a civil jogállások és tulajdonjogok védelmével, valamint a közlekedési balesetekből fakadó veszteségek megtérítésével kapcsolatban.
- **Vállalkozások alapítása és mobilitása:** Az európai társasági jog az egységes piac fontos sarokköve. Lehetővé teszi a letelepedés szabadságát, csökkenti a vállalkozások működési terheit, növeli versenyképességüket és előmozdítja az átláthatóságot. Az Eurostat adatai szerint az Unió 17 millió részvénytársasága évente mintegy 4,9 billió eurónyi hozzáadott értéket termel. Azonban azok a társaságok, amelyek egy másik tagállamba kívánnak költözni, továbbra is jelentős akadályokkal, költségekkel és jogbizonytalanságokkal szembesülnek, ez pedig korlátozza a piaci integrációt. Az EP kutatása szerint a társaságok egyesülésére, szétválására, átalakulására és képviselétére vonatkozó uniós jogi keret javítása potenciálisan évi **264 millió eurós** hatékonyságjavulást generálhat.
- **Jogi együttműködés és pereskedés polgári és kereskedelmi ügyekben:** A határokon átnyúló ügyletekben részt vevő személyek és vállalkozások száma folyamatosan nő. Azonban a jogok másik tagállamban történő érvényesítése továbbra is nehézségekbe ütközik. A polgári eljárási szabályok tagállamonként eltérnek, ez pedig nehézségeket és költségeket eredményez az érintett felek számára, valamint bizalmatlanság forrása is lehet az igazságügyi szervek között, amikor külföldi ítéletek elismeréséről vagy végrehajtásáról van szó. Az EP kutatása szerint a polgárjogi eljárások közös uniós minimumszabályainak bevezetésére irányuló jogalkotói fellépés a polgárok és vállalkozások költségeit évi 258 és 773 millió euró közötti összeggel csökkenthetné. Ezenkívül a kereskedelmi viták rendezésének felgyorsítására irányuló uniós fellépés további európai hozzáadott értéket termelne, amelynek mértéke nagyságrendileg legalább évi **3,7 milliárd euró** lenne, és akár az 5,7 milliárd eurót is elérhetné.
- **A közigazgatási eljárásokra vonatkozó uniós jog:** Az Unió intézményeivel, szerveivel és ügynökségeivel való kapcsolata vonatkozásában minden polgárnak törvényileg garantált joga van a megfelelő ügyintézéshez. Jelen állás szerint a közigazgatásra vonatkozó uniós jog nagy mértékben töredezett, és bizonytalanságot, költségeket és késedelmet okoz. Az EP kutatása szerint a közigazgatási eljárásokra vonatkozó uniós jog formájában kodifikált egyértelműbb és következetesebb megközelítés legalább **20 millió euró** értékben csökkentené a polgárok azon ügyleti költségeit és várakozási idejét, amelyek az uniós közigazgatással való ügyeik intézése során keletkeznek.

8. **Bel- és igazságügy – Migráció és határvédelem** (55 milliárd euró)

- Jogszerű migráció (22 milliárd euró)
- Menekültügyi politika (22 milliárd euró)
- Határellenőrzés és vízumpolitika (10 milliárd euró)
- Befektetői állampolgársági és letelepedési programok (vizsgálat alatt)

- **Jogszerű migráció:** Az Unió célja egy olyan átfogó bevándorlási politika kialakítása, amelynek keretében a jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat méltányosan és megkülönböztetésmentes módon kell kezelni. Azonban továbbra is számos hiányosság és akadály létezik a nemzetközi és az uniós emberi jogi és munkaügyi normák beépítésének és alkalmazásának elmulasztása, valamint az uniós jogi keret ágazatszempléletű megközelítése miatt, amely nem vonatkozik minden jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárra. Ez viszont hozzájárul ahhoz, hogy a jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok eltéréseket tapasztalnak a foglalkoztatási ráta, a túlképzettség, a rosszabb minőségű munkahelyek, az alacsonyabb jövedelmek és a rosszabb hosszú távú integrációs eredmények vonatkozásában. Az EP kutatásának becslése szerint a jogszerű migráció területén tett további uniós fellépés akár évi **22 milliárd euróval** is növelheti a gazdaságot. További előnyök származhatnak az e területtel kapcsolatos széttagolt nemzeti politikák kezeléséből, amelyek jelenleg aláássák az Unió egészének azon képességét, hogy vonzza azokat a munkavállalókat és kutatókat, akikre szüksége lenne.
- **Menekültügyi politika:** A közös európai menekültügyi rendszer (KEMR) és a kapcsolódó intézkedések kialakítása és végrehajtása jelenleg jelentős szerkezeti gyengeségekkel és hiányosságokkal küzd. Ezek rámutatnak az olyan problémák kezelésének szükségességére, mint például a következők: a nemzetközi és uniós normáknak és értékeknek való jobb megfelelés; az Unióba irányuló alacsonyabb irreguláris migráció, és a határvédelem és a megfigyelés költségei; a menekültügyi eljárások hatékonyságának és eredményességének növelése; a menedékkérők gyorsabb társadalmi-gazdasági integrációja; a foglalkoztatottság és az adóbevételek növelése; valamint az emberi jogok védelmének megerősítése a kiindulási országokban. Az EP kutatása szerint az e területre vonatkozó szakpolitikai opciók elfogadásának gazdasági előnye legalább évi **22,5 milliárd euró** lenne.
- **Határellenőrzés és vízumpolitika:** 2015-ben és 2016-ban váratlanul nagy számú migráns érkezett az Unió külső határaihoz, ez pedig rávilágított az uniós külső határok kezelésére vonatkozó politikák szerkezeti hiányosságaira, különösen a migránsok és menedékkérők ellenőrzése tekintetében. E hiányosságok a belső biztonsággal kapcsolatos aggályokkal együtt azt eredményezték, hogy a schengeni övezet számos állama ideiglenesen belső határellenőrzéseket vezetett be. A belső határok lezárásából eredő gazdasági veszteségen felül – azaz a „schengeni övezet hiányából fakadó költségeken” felül, amely becslések szerint legalább évi 10 milliárd eurót tesz ki – ez a helyzet a migránsokra, a fogadó társadalmakra, azok lakosaira, valamint általában az Unióba vetett bizalomra is negatív hatással járt. Az EP kutatásának becslése szerint az utóbbi vonatkozásában fennálló megállapodások körülbelül évi 27,5 milliárd eurós költséget jelentenek az európai gazdaság számára. Az azonosított hiányosságok és akadályok uniós kezelésére irányuló politikai opciók elfogadása legalább évi **10 milliárd euró** nettó előnnyel járna (4 milliárd euró a határvédelem és 6 milliárd euró a vízumpolitika esetében).
- **Befektetői állampolgársági és letelepedési programok:** Számos tagállam működtet befektetői állampolgársági, illetve befektetői letelepedési programokat – más néven „aranyútlevél” és „aranyvízum” programokat –, amelyek az adott ország által meghatározott mértékű beruházásért cserébe letelepedési engedélyt vagy állampolgárságot kínálnak. Egyes esetekben aggályok merültek fel a korrupció, pénzmosás és/vagy adókijátszás és -kikerülés mértékét illetően, valamint az egységes piac torzításának és az európai állampolgárság integritása veszélyeztetésének lehetősége kapcsán. Jelenleg aktív vizsgálat alatt áll számos olyan uniós kezdeményezés, amelyek célja az ilyen rendszerekkel kapcsolatos átláthatóság, elszámoltathatóság és átvilágítás fokozása. Emellett az ilyen fellépéseknek az Unió gazdaságát érintő előnyei is vizsgálat alatt állnak.

9. **Bel- és igazságügy – Biztonság és alapvető jogok** (125 milliárd euró)

- A nők elleni erőszak elleni küzdelem (23 milliárd euró)
 - Egyenlő bánásmód és megkülönböztetésmentesség (0,5 milliárd euró)
 - A szervezett bűnözés, a korrupció és a kiberbűnözés elleni küzdelem (82 milliárd euró)
 - A terrorizmus elleni összehangolt fellépés (16 milliárd euró)
 - Eljárási jogok és fogva tartási körülmények (0,2 milliárd euró)
 - Adatvédelem (3 milliárd euró)
- **A nők elleni erőszak elleni küzdelem:** A 15 évnél idősebb európai nők negyedét–harmadát érte élete során fizikai és/vagy szexuális erőszak, azonban uniós szinten nem léteznek olyan jogilag kötelező érvényű eszközök, amelyek kifejezetten az erőszak női áldozatait védnék. Ennek eredményeképpen a megelőzés, védelem és segítségnyújtás szintjei EU-szerte eltérnek. Az Unió aláírta az Európa Tanács nők elleni és családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló Isztambuli Egyezményét, amely – megerősítését követően – mind az Unióra, mind annak tagállamaira nézve kötelező érvényű lesz. Az EP kutatásának becslése szerint a nők elleni erőszak teljes társadalmi és egyéni költsége mintegy évi 230 milliárd euróra tehető, beleértve mintegy 30 milliárd euróyi közvetlen GDP-kiesést, valamint a büntető- és polgári igazságszolgáltatási rendszerek megnövekedett igénybevételének 34 milliárd eurós költségét. Ha a Parlament által támogatott szakpolitikai intézkedések révén az erőszak 10%-kal csökkenne, az a gazdaság számára körülbelül évi **23 milliárd euróyi** előnyt jelentene.
- **Egyenlő bánásmód és megkülönböztetésmentesség:** Az egyenlő bánásmód és a megkülönböztetésmentesség fogalmi létfontosságúak az Európai Unió alapvető értékei szempontjából. Azonban az Unión belül minden évben az emberek egyötödét éri valamilyen megkülönböztetés. A megkülönböztetésen és a nők elleni erőszakon (elemzését ld. fentebb) túl gyakori a faji megkülönböztetés, a fogyatékkal élő személyek számára kihívást jelent az önálló élethez való joguk teljes körű gyakorlása, az LMBT-személyek pedig a megkülönböztetés és a gyűlölet-bűncselekmények új hullámaival tapasztalják. A meglévő uniós jogszabályok és fellépések ellenére továbbra is jelentős hiányosságok és akadályok állnak az Unión belül az egyenlő bánásmód, a gyűlölet-bűncselekmények megfelelő megelőzése, büntetőeljárás alá vonása, és az azokért járó kártérítések útjában. Az EP kutatása szerint a bizonyos kérdésekre vonatkozó további uniós szintű fellépések – főként a meglévő jogszabályok jobb végrehajtásának biztosítása, a valláson és meggyőződésen, szexuális irányultságon, fogyatékonyságon és életkoron alapuló megkülönböztetés elleni új védő intézkedések elfogadása, valamint a gyűlölet-bűncselekmények elleni biztosítékok LMBT-személyekre való kiterjesztése révén – akár évi **527 millió euróyi** gazdasági előnyt is generálhatnak.
- **A szervezett bűnözés, a korrupció és a kiberbűnözés elleni küzdelem:** A szervezett bűnözés és a korrupció egymást kölcsönösen erősítő kapcsolatban állnak. A bűnszervezetek a hivatalnokok korrumpálása révén próbálják a szabályokat a saját érdeküknek megfelelően megkerülni. A korrupció aláássa a jogállamiságot, ez pedig további lehetőségeket kínál a bűnszervezeteknek. A modern technológiák fejlődésével a bűnszervezetek kiterjesztették tevékenységeiket a kiberbűnözésre is, például az online fizetési csalásra és a rosszindulatú szoftverek révén elkövetett zsarolásra. Az erre irányuló uniós és tagállami erőfeszítések sikerének egyik legfőbb akadálya a nemzetközi és uniós normák végrehajtásának elmulasztása. Az EP kutatása szerint az összehangoltabb megközelítés évente legalább **82 milliárd euró** megtakarítást jelentene az európai gazdaság számára.
- **A terrorizmus elleni összehangolt fellépés:** A terrorizmus továbbra is az egyik legfontosabb probléma, amivel az Uniónak jelenleg szembe kell néznie. Az Unió a következők révén küzd a

terrorizmus ellen: különféle nemzeti intézkedések és információcserék (beleértve a radikalizálódás és a toborzások megelőzésére irányulókat), a terrorizmus finanszírozását meggátolását célzó, illetve a fegyverek és robbanószerkezetek birtoklását és beszerzését szabályozó intézkedések, valamint az Unió külső határai biztonságának fokozását célzó mechanizmusok támogatása. Ide tartozik a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel folytatott aktív együttműködés is. Ennek ellenére az Unión belüli terrorista tevékenységekből fakadó költségek továbbra is mintegy évi **15,9 milliárd eurót** tesznek ki. Az Unió terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó politikája hiányosságainak és akadályainak kezelése a terrorista tevékenységek hatékonyabb megelőzését és büntetőeljárás alá vonását eredményezheti.

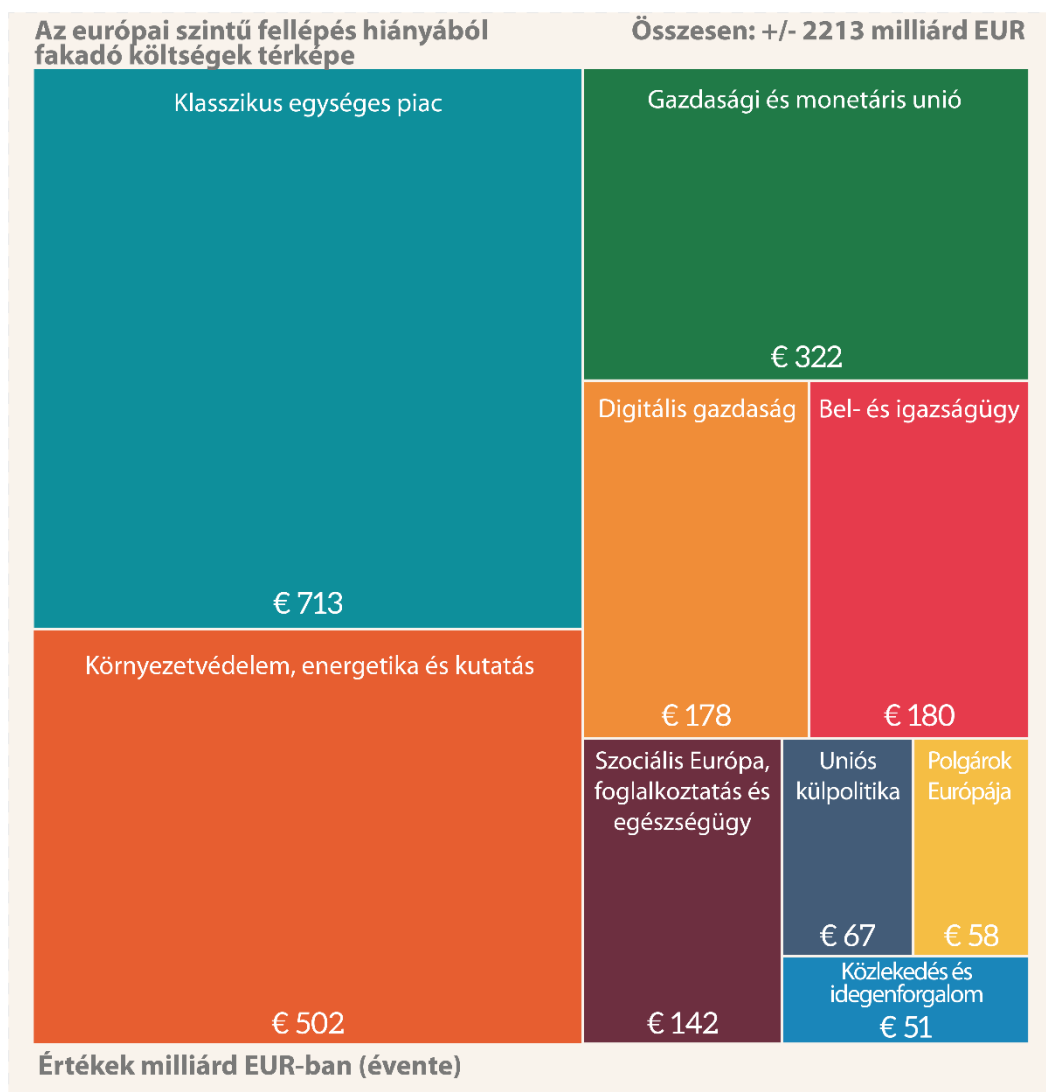
- **Eljárási jogok és fogva tartási körülmények:** A jelentős uniós szintű fellépések és együttműködés ellenére a tagállamokban bűnelkövetéssel gyanúsított és börtönbüntetésüket töltő személyek jogai és fogva tartási körülményei továbbra sem felelnek meg a nemzetközi és uniós előírásoknak. A gyanúsítottak jogaira vonatkozó uniós jogszabályok a közös minimumszabályok meghatározására korlátozódnak. Ezenkívül a jogszabályok nem kezelnek átfogóan bizonyos területeket, például az előzetes letartóztatását, ami számos uniós tagállamban hozzájárul a börtönök túlszűfoltóságához. Ez a helyzet hatással van az érintett személyekre és családjaikra, valamint általában véve a társadalomra is. Az EP kutatásának becslése szerint az előzetes letartóztatások túlzott alkalmazása évi 162 millió eurónyi költséget jelent az európai gazdaság számára, az európai elfogatóparancsok aránytalan használata pedig további 43 millió eurónyt, ami összesen évi **205 milliárd eurót** jelent.
- **Adatvédelem:** A személyes adatok védelme az Európai Unió Alapjogi Chartája értelmében alapvető jog; a köz- és magánszektorra vonatkozó új általános adatvédelmi rendelet, valamint a rendőrség és az igazságszolgáltatás együttműködését szabályozó, a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv koherens és pozitív módon naprakésszé tették a polgárokra vonatkozó adatvédelmi előírásokat. Azonban az elektronikus kommunikációval kapcsolatos online adatvédelmi megállapodások még tovább egyértelműsíthetők és egyszerűsíthetők az e területre vonatkozó jogszabályok frissítése révén. A polgárok jogainak védelme mellett ez becslések szerint mintegy évi **3,25 milliárd eurónyi** potenciális megtakarítást jelenthet az európai gazdaság számára.

10. Unió külpolitika (67 milliárd euró)

- A biztonság- és védelmi politika ismétlődéseinek csökkentése (22 milliárd euró)
 - A támogatásnyújtás koordinációjának javítása a fejlesztéspolitikában (9 milliárd euró)
 - Az uniós polgárok közös konzuli védelmének javítása (0,9 milliárd euró)
 - A nemzetközi kereskedelem előmozdítása (35 milliárd euró)
- **A biztonság- és védelmi politika ismétlődéseinek csökkentése:** Bár az uniós tagállamok együttes védelmi kiadása – amely jelenleg évi több mint 220 milliárd eurót tesz ki (és ez az összeg folyamatosan növekszik) – a második legmagasabb a világon, a fegyveres erők és a katonai beszerzések hagyományos széttagoltsága – amelyet a felszerelések interoperabilitásának esetenkénti hiánya is tükröz – szükségtelen átfedéseket és ismétlődéseket eredményez; az együttműködés fokozása ezzel szemben hatékonyságnövekedést kínálhat, különösen, ha azt a felszerelések nagyobb mértékű szabványosítása és a feladatokkal kapcsolatos szakosodás is alátámasztja. Az EP kutatása szerint a közelmúltban e területen tett fontos előrelépések ellenére – amelyeket mind az Unió, mind a NATO vezetésével hajtottak végre – még mindig legalább évi **22 milliárd eurónyi** hatékonyságjavulás realizálható. Ez a vélemény egybecseng a más szervezetek – például a Bertelsmann Alapítvány, a McKinsey és az Olasz Külügyi Intézet – által végzett kutatásokkal.

- **A támogatásnyújtás koordinációjának javítása a fejlesztéspolitikában:** Az Unió és tagállamai együttesen a legfontosabb szereplők a globális fejlesztési segélyek terén: 76 milliárd euró költenek hivatalos fejlesztési segélyekre. Bár az Unió közvetlenül részt vett a hatékony globális segélyezés kritériumainak és eszköztárának meghatározásában, a három különböző uniós segélytípus – az Európai Bizottság által közvetlenül biztosított, a kormányközi Európai Fejlesztési Alap (EFA) által közvetetten biztosított (bár a Bizottság által kezelt), valamint a tagállamok által bilaterálisan biztosított segélyek – megléte gátolhatja a hatékonyságot, valamint bizonyos fokú ismétlődést és átfedést eredményezhet. Az EP kutatása szerint mintegy évi **9 milliárd eurónyi** hatékonyságjavulás érhető el – beleértve a közvetlen megtakarításokat és a kedvezményezett országokban elért jobb eredményeket is – e terület, és főként az országokra vonatkozó felosztások nagyobb mértékű összehangolása révén.
- **Az uniós polgárok közös konzuli védelmének javítása:** Egyre több uniós polgár költözik, utazik és dolgozik az Unió határain kívül. A Szerződések biztosítják számukra annak jogát, hogy diplomáciai és konzuli védelemben részesüljenek az olyan országokban, ahol saját tagállamuk nem rendelkezik képvisellel. Az ilyen polgárok számára nyújtott fokozott diplomáciai támogatás nem csak számukra lehet előnyös, hanem a kettős támogatásból fakadó felesleges költségeket is csökkentheti. Becslések szerint körülbelül évi **860 millió eurós** megtakarítást tenne lehetővé, ha a jelenleg a tagállamok diplomáciai küldöttségei által működtetett számos diplomáciai szolgáltatást uniós szinten biztosítanák.
- **A nemzetközi kereskedelem előmozdítása:** Az árukat és a szolgáltatásokat együttesen figyelembe véve az Unió a világ legnagyobb kereskedelmi hatalma. A nemzetközi kereskedelemnek a szakosodás és a termelékenység növekedése révén jóléti előnyöket kellene hoznia, valamint hozzáférést kellene biztosítania a belföldön ritka erőforrásokhoz, és a külföldön előállított technológiákhoz és innovációhoz. Ugyanakkor az Unió törekszik annak biztosítására, hogy kereskedelempolitikája tiszteletben tartsa az emberi jogokat, munkaügyi, környezetvédelmi, valamint egészségvédelmi és biztonsági normákat és elveket. Bár a multilaterális (WTO) és bilaterális kereskedelmi keretrendszerek egyaránt rendkívül fontosak az Unió számára, az utóbbi időben főként az utóbbi téren történtek előrelépések. Az Európai Bizottság értékelése alapján a közelmúltban Új-Zélanddal, Ausztráliával és Japánnal kötött szabadkereskedelmi megállapodások nagyságrendileg évi 2,1 milliárd euró és 35 milliárd euró közötti potenciális gazdasági előnyt jelentenek az Unió gazdasága számára, a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség pedig várhatóan további mintegy 68 milliárd euró évente. Hasonlóképpen, egy újabb jelentős harmadik országgal vagy országcsoporttal kötött uniós szabadkereskedelmi megállapodás hosszú távú potenciális előnyei észszerűen évi **35 milliárd euró** körüli összegre tehető.

Az európai szintű fellépés hiányából fakadó költségek térképe, 2019–2024

A teljes tanulmányban foglalt 50 uniós szakpolitikai területen elérhető potenciális gazdasági előnyök részletes elemzéseinek listája

KLASSZIKUS EGYSÉGES PIAC	29
1. Az áruk egységes piacának megvalósítása:	29
2. A szolgáltatások egységes piacának megvalósítása	34
3. A fogyasztók jogainak garantálása	40
4. A közösségi vagy megosztásalapú gazdaság előmozdítása	44
5. A vállalati adókikerülés kezelése	48
6. A héacsalás elleni küzdelem	52
DIGITÁLIS GAZDASÁG	55
7. A digitális egységes piac megvalósítása	55
8. Az internethez való hozzáférés előmozdítása	60
9. Kiberbiztonság	66
GAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS UNIÓ	70
10. Költségvetési politikák jobb összehangolása	70
11. A bankunió megvalósítása	74
12. Közös betétbiztosítási rendszer	78
13. Közös munkanélküliségi biztosítási rendszer	82
14. Integráltabb tőkepiacok kiépítése	86
15. Páneurópai magánnyugdíjtermék	91

KÖRNYEZETVÉDELEM, ENERGETIKA ÉS KUTATÁS	95
16. Éghajlatváltozás	95
17. A vízügyi szabályozás megerősítése	102
18. Integráltabb és nagyobb hatékonyságú energiapiac	106
19. A kutatás és az innováció ösztönzése	112
20. Robotika és mesterséges intelligencia	116
KÖZLEKEDÉS ÉS IDEGENFORGALOM	120
21. Egységes európai közlekedési térség	120
22. Idegenforgalmi politika fejlesztése	125
23. Az utasok jogainak megerősítése	128
24. A gépjárművek kilométer-számlálójának manipulálása	131
25. Önvezető járművekre vonatkozó felelősségi szabályok és biztosítás	134
SZOCIÁLIS EURÓPA, FOGLALKOZTATÁS ÉS EGÉSZSÉGÜGY	137
26. A nemek közötti bérszakadék csökkentése	137
27. Megfelelőbb tájékoztatás a munkavállalók számára, valamint a velük való konzultáció	142
28. Az egészségügyi egyenlőtlenségek kezelése	146
29. Szociális vállalkozások és biztosító egyesületek	149
A POLGÁROK EURÓPÁJA	152
30. A gazdaságilag aktív uniós polgárok szabad mozgása	152
31. Kreativitás és kulturális sokszínűség	157
32. Határokon átnyúló önkéntes tevékenység	161
33. A gyermekek, a családok és a tulajdonviszonyok védelme	164
34. Vállalkozások alapítása és mobilitása	169
35. Jogi együttműködés és pereskedés polgári és kereskedelmi ügyekben	173
36. A közigazgatási eljárásokra vonatkozó uniós jog	176

BEL- ÉS IGAZSÁGÜGY: MIGRÁCIÓ ÉS HATÁRVÉDELEM	179
37. Jogszerű migráció	179
38. Menekültügyi politika	183
39. Határellenőrzés és vízumpolitika	186
40. Befektetői állampolgársági és letelepedési programok	190
BEL- ÉS IGAZSÁGÜGY: IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS ÉS ALAPVETŐ JOGOK	194
41. A nők elleni erőszak elleni küzdelem	194
42. Egyenlő bánásmód és a megkülönböztetés tilalma	198
43. A szervezett bűnözés, a korrupció és a kiberbűnözés elleni küzdelem	202
44. A terrorizmus elleni összehangolt fellépés	206
45. Eljárási jogok és fogva tartási körülmények	210
46. Adatvédelem	214
UNIÓS KÜLPOLITIKA	218
47. A biztonság- és védelmi politika ismétlődéseinek csökkentése	218
48. A támogatásnyújtás összehangolásának javítása a fejlesztéspolitikában	225
49. Az uniós polgárok közös konzuli védelmének javítása	229
50. A nemzetközi kereskedelem előmozdítása	233

Ez egy olyan tanulmány kivonata, amely összegzi a hosszú távú projektekkel kapcsolatban folyó munkát, hogy számos szakpolitikai területen azonosítsa és megvizsgálja az európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségeket. Ezt az Európai Parlament által elsőként alkalmazott és az 1980-as években bevezetett koncepciót használtuk arra, hogy számszerűsítsük a Parlament által az utóbbi időben támogatott szakpolitikai kezdeményezésekből adódóan a napjaink európai gazdaságában rejlő lehetséges hatékonyságnövekedést – a digitális egységes piac kiterjesztésétől és elmélyítésétől kezdve egészen a nemzeti és európai védelempolitikák szisztematikus összehangolásáig, illetve a vállalati adóelkerülés elleni küzdelem érdekében megvalósuló fokozott együttműködésig. A nyereség főként az így elért GDP-növekedésben vagy az állami erőforrások észszerűbb felhasználásában mérhető.

A legfrissebb elemzések szerint Európa (az EU28) gazdasága több mint 2200 milliárd eurónyi potenciális növekedést érhet el, amennyiben a Parlament által egy sor konkrét terület vonatkozásában javasolt politikákat az uniós intézmények elfogadnák, és azokat a 2019-től 2029-ig tartó tízéves periódus során teljes körűen végrehajtanák. Ez lényegében egy „kétbillió eurós hozadék” lenne, amely az Unió teljes GDP-jének mintegy 14%-ával egyenlő (az Unió GDP-je 2017-ben 15,3 billió euró volt). A tanulmány célja, hogy hozzájáruljon az Európai Unió 2019-től 2024-ig tartó következő ötéves intézményi ciklusára vonatkozó szakpolitikai prioritásokról jelenleg is folyó vitához.

Az Európai Hozzáadott Érték Osztály kiadványa.

EPRS | Az Európai Parlament Kutatószolgálat

Ez a dokumentum a képviselők és az Európai Parlament személyzete részére készült háttéranyag, amely segítséget nyújt parlamenti munkájukhoz. A dokumentum tartalmáért a szerző(k) kizárólagos felelősséggel tartozik(tartoznak), és az abban megfogalmazott vélemény nem feltétlenül tükrözi az Európai Parlament hivatalos álláspontját.

PE 631.745
ISBN: 978-92-846-4999-0
DOI: 10.2861/30126
KAT: QA-02-19-215-HU-N